

Nagradni literarni tečaj

MLAD, VESEL IN POGUMEN – BREZ ALKOHOLA.

V povezavi s preventivno akcijo 40 dni brez alkohola

Bil je mlad, dostikrat je bil vesel, zelo redko pa je bil pa je bil pogumen. Biti mlad ni težko, biti vesel je utrujajoče, biti pogumen pa je skoraj izven dosega. Tega se ni zavedal, to ga ni zanimalo in tudi sicer se ni pogosto poglobljal v zapletena filozofska vprašanja.

Zavedal se je, da je bil, kar se tiče šolskega uspeha, videza, socialnega in družinskega življenja, v vseh pogledih povsem povprečen. In še več kot to - celo trudil se je, da ne bi izstopal. Prav to pa mu je omogočilo lahkotno drsenje skozi mladost, ki je bila le malokrat razburkano morje. Pred nekaj meseci je zaradi prevelikega števila neopravičenih ur v šoli dobil ukor. Še preden je prišel domov, je v strehi hiše »zagorelo«, za kar se lahko zahvali sodobnem razmahu informacijsko-komunikacijske tehnologije.

Imel je osemnajst let in zlata vrata odraslega življenja so se odprla. Ampak ne, Juš ni bil neumen; vedel je, da so stvari v odraslem življenju vse prej kot pozlačene. Pa vseeno - z osemnajstimi leti so določene zapornice, s katerimi se je srečeval prej, popustile in tako močan se je počutil, ko je v rokah ponosno držal osebno izkaznico. V resnici je že pozabil, kako je skrivati kozarec sumljive vsebine v temnem kotu gostilne, z vsakim novim požirkom pa taliti strah ob misli, da se lahko v vaško beznico primaje kakšen očetov prijatelj, ki je po službi prišel na kozarček ali dva, in da ob pitju tretjega ali četrtega ne ugotovi, da se je spet nov kozarec pojavil pred tabo le zato, ker si ga plačal dvojno, natararica pa je izdatek lahko pospravila in ga doma vrgla na kup prihrankov za poleten oddih na Jadranu. Sedaj je bilo to lažje, pa še pred očetom se mu ni bilo več treba skrivati, saj je bil on nenazadnje dosti hujši kot Juš. Oče je s prijatelji oče po službi vedno raje zavil v gostilno, predvsem na začetku meseca, na kozarec ali dva, ta sta se po navadi spremenila v tri ali štiri in ti naprej v pet ali šest. Jušu se zato nekaj kozarcev v petek in soboto ni zdelo nič posebnega. Menil je, da če nimaš posledic niti v starosti, jih imaš še manj, dokler si mlad .

Bližal se je petkov večer. Dan je minil hitro, saj je bil Juš že zjutraj z mislimi pri večeru. Vedel je, da bo spet noro in da bo Stara elektrarna spet polna. Misli so ga navdajale z adrenalinom, ko se je spomnil nekaj drobtinic iz prejšnjega petka. Zadnje čase se je običajnemu protokolu večera priključila nova aktivnost. Nekaj njegovih prijateljev je v zadnjem času opravilo avtomobilski izpit in cestne dirke so s prvega mesta izpodrinile vse ostale dejavnosti. In zadnja stvar, na katero je pomislil, preden ga je iz sanjarjenja vrgel zvonec, je bila, da ima mama hvala bogu danes nočno.

Kovanec je poletel visoko v zrak in pristal na Markovi roki. »Cifra,« je zarenčal. Moral bo počakati vsaj dva kroga. Dan in Bor sta se zadovoljno zarežala. Vedela sta, kaj to pomeni. Imela sta čast, da otvorita današnje dirke, za še večjo merico navdušenja pa je poskrbela še popolnoma nova in nepreizkušena proga. Ura je bila točno polnoč, ko sta na krilih krikov gledalcev in adrenalina poletela v prvi ovinek ceste. Adrenalina je porasel za nekaj stopinj, ko sta se naglo bližala razpotju, kjer se stara proga loči v desno, nova pa gre naprej proti kapeli in avtobusni postaji. Dan je vozil na Borovi levi in bil popolnoma prepričan v svojo zmago, saj je to progo odpeljal že velikokrat. Borova usta so se razlegla v privoščljiv nasmeh. Ogledalo je potrdilo

njegove upe. Dan, ki je staro progo odpeljal vsaj stokrat, je nagonsko zavil na levo, staro progo. Že na sredini ovinka ga je spreletelo, da nima več možnosti za zmago in da bo izgubil po svoji neumnosti. Nekajkrat je besno udaril po volanu, obrnil in se po isti poti vrnil k Stari elektrarni. Bor, še vedno opit, a ne le od sreče, ki ga je oblila ob spoznanju, da je premagal prvaka Dana, je močno pohodil plin. Zdaj se mu je zdela njegova naloga otročje lahka, zato jo bo z lahkoto opravil z odliko. Zgodilo se je ravno takrat, ko je spomladni veter božal njegov obraz. Razmišljal je samo o tem čudovitem trenutku in kako imenitna je nova proga, ker nima rdečih luči ali križišč.

Preden je stopila z zadnje stopnice avtobusa, je globoko vdihnila svež pomladanski zrak. To je ni pomirilo, vrnilo pa ji je nekaj majcenih atomov upanja. Skrb in utrujenost sta ji načenjali še zadnje zaloge energije. Imela je nočno in vedela je, da je Juš kljub hišnemu priporu zaradi ukora zunaj. Zadnje čase ji je velikokrat dal vedeti, da je star osemnajst let in da se ne more več vtikati v njegovo življenje. Čutila je, da ji nadzor uhaja iz rok. Ni se strinjala s sinovo družbo. Niso ji bili všeč kraji, kjer se je družil s prijatelji, in ni zaupala ljudem, ki so ga obkrožali ob petkih zvečer. Večkrat mu je želela dopovedati, da če z nekom deliš steklenico pijače, to še ne pomeni, da je tvoj prijatelj. Ko je stopila iz avtobusa, se je vedno ustavila še pri kapelici. Danes je bila potreba po zatočišču še malo večja kot ponavadi. Zelo jo je skrbelo za Juša in kljub njenim prošnjam in grožnjam je vedela, da bo prišla v prazno hišo. Prečkala je cesto in si olajšala svojo dušo. Misli so se ji vrnile na včerajšnji dan in na oglasno zgibanko za preventivno akcijo 40 dni brez alkohola, ki ju je prinesla domov za Juša in moža. Zgibanke je videla na pultu v službi in eno je na hitro preletela. Ideja se ji je zdela izjemna, zato je dve odnesla domov. Precej prepričana je bila, da sta obe ostali nedotaknjeni na kuhinjski mizi prav tam, kjer ju je odložila, potem ko jima je razlagala, kako dobro bi bilo, da ju vsaj prelistata. Ni si delala utvar, a upanje umre zadnje. Zamišljena se je vračala na drugo stran običajno mirne in neobljudene ceste, ko je izza ovinka z veliko hitrostjo pripeljal avto. Potem pa dolga trda tema, v katero se je kasneje vrnil prizor hitro oddaljujočega se avtomobila.

Dan se je pripeljal nazaj in si za tolažilno nagrado nalil nov kozarec. Ni bil prepričan, ali je izpil enega ali pa že dva, ko je dobil Borov sms, da se ne počuti dobro, da se je zato se je odpeljal domov in da se vidijo v ponedeljek. S tem so bile dirke za ta petek zaključene, saj zmagovalca ni bilo nazaj. Okoli dveh zjutraj je Jušu zazvonil telefon. Vedel je, da je mama in ni imel posebnega namena, da se oglasi. Po nekaj sekundah je telefon utihnil in se čez nekaj sekund spet oglašil. Zdaj mu je bilo dovolj. Javil se je in ne da bi pogledal, kdo je, nesramno siknil: »Kaj je mama, doma bom čez kakšno uro.« »Sem dobila Juša Rozmana,« se je oglašil ženski glas na drugi starani. Potem je bilo vse megleno. Spomni se strahu in nemoči, ki ju je občutil. Med vožnjo na zadnjem sedežu tetinega avtomobila je razmišljal, zakaj oče ni bil dosegljiv na mobilni telefon v petek zvečer; to je bil vendar nujen primer. Odgovor mu je bil znan in pred prihodom v Ljubljanski klinični center si je želel, da bi bil drugačen. Med večurnim čakanjem na neudobnih klopeh bolnišnice je razmišljal, ali ga je bolj strah tega, da bo mogoče izgubil mamo ali tega, da bo ostal sam z očetom. Kljub dolgim minutam in uram čakanja ni prišel do odgovora.

Več tednov je trajalo, da je policija prišla do dna vsem dogodkom tistega večera. Po tistem Jušu ni bilo več do druženja s svojimi prijatelji v Stari elektrarni. Praznjenje in razbijanje steklenic se mu nista zdela več zabavna in močno je upal, da so opustili avtomobilske dirke. Nikoli več pa se v petek ni pridružil družbi, da bi to preveril. Žalostilo ga je, da je stežka našel prijatelja, ki bi bil pripravljen popoldneve preživljati v družbi golov ali košev. Petkove večere je raje preživljal na

kavču s skodelico vroče čokolade in zabavalo ga je spoznanje, kako različen okus za filme imata z mamo, pa je bilo vseeno v redu. Presenetljivo vseč pa mu je tudi bilo, sa se jima je pridružil še oče. Krivda zaradi tistega norega petka, ki se ga še vedno neradi spominjajo, ga je predramila in začel je drugače gledati na svet okoli sebe, kar je Juša izjemno osrečevalo. Z mamo je preživljal več časa kot prej: Začel je ceniti vse, kar mu je nudila, da je lahko brezskrbno preživljal svojo mladost. Veselile so ga zgodbe iz njene mladosti, ki mu jih je pripovedovala ob kosilu. Ni ga motilo, da je bil eden izmed redkih najstnikov, ki so svoj prosti čas dejansko želeli preživljati s svojo mamo. Ni ga motilo, da so ljudje to vedeli in da je zaradi tega izstopal in bil včasih celo tarča posmeha. Bil je mlad, dostikrat je bil vesel, zelo redko pa je bil pogumen. Biti mlad ni težko, biti vesel je utrujajoče, kako biti pogumen, pa se je še učil.

Lara Šoba

Srednja trgovska šola Ljubljana
Poljanska cesta 28a

1000 Ljubljana